

Spremenjeno dne 22. 10. 2020

OBRAVNAVA IN TESTIRANJE ZAPOSLENIH IN STANOVALCEV NA OKUŽBO S SARS-CoV-2

V DSO/SVZ

Zaposlene je potrebno stalno opozarjati na spremljanje zdravstvenega stanja in hitro prepoznavanje suma na okužbo.

V primeru kakršnihkoli znakov akutne okužbe dihal ali drugih znakov in suma na okužbo ali glede na epidemiološko situacijo v družini, se mora zaposleni takoj izolirati in o tem obvestiti odgovorno osebo v ustanovi.

Bolezen COVID-19 lahko poteka tudi z blagimi, neznačilnimi prehladnimi znaki (zamašen nos, prebavne težave, nenadne izgube vonja, okusa glavobol, bolečine v žrelu, občutek težkih nog, utrujenost, motnje okusa), ali z bolj izrazitimi znaki kot so vročina, kašelj in težko dihanje.

1. TESTIRANJE ZAPOSLENIH Z AKUTNO OKUŽBO DIHAL (SIMPTOMATSKI)

1.1 Zdravstveni delavec in drugi ZAPOSLENI Z AKUTNO OKUŽBO DIHAL z ali brez vročine, ne glede na to ali potrebuje hospitalizacijo ali ne, se testira zaradi preprečevanja širjenja okužbe v ustanovi.

1.2 Pozitivni zaposleni z znaki akutne okužbe dihal mora biti umaknjen iz delovnega procesa za čas bolezni. Na delovno mesto se lahko vrne v primeru :

- Blage/zmerne bolezni covid-19 (večinoma so to ambulantno vodeni bolniki, včasih pa so tudi hospitalizirani): **10 dni od začetka bolezni + 48 ur od normalizacije telesne temperature in začetka umirjanja simptomov in znakov***.
- Huda bolezen covid-19: **20 dni od začetka bolezni + 48 ur od normalizacije telesne temperature in začetka umirjanja simptomov in znakov.**

*pomeni, da mora biti bolnik brez vročine, ko zaključimo z izolacijo, ki zato lahko traja tudi > 10 dni.

1.2 Negativni zaposleni (izhodiščni test) z znaki akutne okužbe dihal in/ali vročino, ostane v samo izolaciji do ozdravitve. Ko je brez simptomov, se lahko vrne v delovni proces.

2. TESTIRANJE ZAPOSLENIH BREZ KLINIČNIH ZNAKOV (ASIMPTOMATSKI)

2.1 Če je test pri zaposlenem **pozitiven**, se zaposleni umakne iz delovnega procesa za obdobje **10 dni od prvega pozitivnega testa** (PCR brisa nosno - žrelnega prostora)

2.2 Če se v 10 dneh **ne pojavijo** znaki/simptomi okužbe s SARS-CoV-2 se zaposlena oseba lahko vrne na delovno mesto. Ponovno PCR testiranje ni potrebno.

2.3 Če pa se v obdobju 10 dni **pojavi** znaki/simptomi okužbe, se ukrepa kot pri zaposlenih z akutno okužbo dihal (točka 1.2.).

3. TESTIRANJE ZAPOSLENIH, KI SO IMELI STIK S PRIMEROM COVID-19

V primeru visoko tveganega stika zaposlenega s potrjenim **COVID-19 BREZ UPORABE OSEBNE VAROVALNE OPREME (OVO)**, se zaposlenega umakne iz delovnih procesov, pri katerih bi se bolezen lahko prenesla na bolnike/stanovalce in/ali sodelavce.

Ukrepi se spreminjajo glede na spodaj navedene faze kadrovske razpoložljivosti, o kateri presodi SPOBO ali druga odgovorna oseba.

Faze razpoložljivosti zdravstvenih delavcev

Faza 1: Na voljo je dovolj zdravstvenih delavcev

3.1 Po tveganem stiku zdravstvenega delavca z bolnikom s COVID-19 se zdravstvenega delavca odstrani iz delovnih procesov, pri katerih bi se lahko bolezen prenesla na bolnike ali sodelavce, za **obdobje 10 dni**. Obliko odsotnosti zdravstvenega delavca z njegovega običajnega delovišča dogovorita delodajalec (zdravstvena ustanova, DSO) in zdravstveni delavec.

Če se po preteku **10. dneva** od tveganega stika niso pojavili znaki/simptomi okužbe s SARS-CoV-2, se zaposleni vrne na delovno mesto brez testiranja. Še 4 dni po vrnitvi na delovno mesto naj zaposleni na delu ves čas nosi običajno kirurško masko, se izogiba ne nujnim stikom z drugimi ljudmi, skrbno upošteva higienska priporočila in spremlja svoje zdravstveno stanje.

Pri vrnitvi v delovni proces so možne izjeme, te izjeme opredeli SPOBO zdravstvene ustanove (npr. podaljšanje odsotnosti zdravstvenim delavcem, ki skrbijo za najbolj rizične bolnike npr. močno imunsko okvarjene bolnike itd.)

Če se v času odsotnosti z delovnega mesta in še 4 dni po vrnitvi na delovno mesto pojavijo znaki/simptomi okužbe s SARS-CoV-2, se ukrepa kot pri zaposlenih z akutno okužbo dihal (točka 1.2 - simptomatski).

Faza 2: Število razpoložljivih zdravstvenih delavcev je omejeno

3.2 Umik zaposlenega za obdobje 7 dni.

Obliko odsotnosti zdravstvenega delavca z njegovega običajnega delovišča dogovorita delodajalec (zdravstvena ustanova, DSO) in zdravstveni delavec.

Po preteku **7. dneva** od tveganega stika se zdravstvenega delavca na stroške zdravstvene ustanove testira na okužbo s SARS-CoV-2.

V primeru **negativnega rezultata** se zaposleni vrne v delovni proces.

Če je **izvid pozitiven**, se zaposlenega obravnava po postopku za pozitivne zaposlene brez kliničnih znakov (asimptomatski – točka 2.1)

Če se v 7 dneh samo izolacije pojavijo **znaki/simptomi okužbe s COVID-19**, se ukrepa kot pri zaposlenih z akutno okužbo dihal (točka 1.2).

Faza 3: Število razpoložljivih zdravstvenih delavcev je zmanjšano, zmožnost zagotavljanja zdravstvene oskrbe je ogrožena

3.3 Kadar je število zdravstvenih delavcev zelo zmanjšano in je zmožnost zagotavljanja zdravstvene oskrbe ogrožena, naj zdravstveni delavec po tveganem stiku dela še naprej in na delu v obdobju 14 dni ves čas nosi običajno kirurško masko. Skrbno naj upošteva higienska priporočila in skrbno spremlja svoje zdravstveno stanje v obdobju 14 dni.

Če zdravstveni delavec znotraj 14 dni po tveganem stiku z bolnikom s COVID-19 zboli s prehladnimi znaki ali vročino, naj NEMUDOMA preneha z opravljanjem dela, ki je tvegano za prenos na bolnike in sodelavce, in obvesti svojega neposredno nadrejenega. Po telefonu se s SPOBO dogovori za odvzem kužnin zgornjih dihal na SARS-CoV-2 v skladu s protokolom zdravstvene ustanove.

3.4 IZJEME:

V primeru, ko se zaposleni identificira kot **visoko tvegan stik z osebo, pri kateri je potrjena okužba s SARS-CoV-2, do katerega je lahko prišlo že pred več dnevi**, zaradi ugotavljanja morebitne okužbe svetujemo takojšnje testiranje že na dan prepoznave izpostavljenosti (izhodiščni test). V primeru negativnega izvida: postopek kot v alineji 3.2.; v primeru pozitivnega izvida postopek kot v alineji 2.1.

V nekaterih okoljih se priporoča **širše testiranje, ki presega samo tesne kontakte**, kot del strategije za preprečevanje širjenja virusa SARS-CoV-2. To vključuje okolja s populacijo z visokim tveganjem, kjer lahko pride do hitrega in obsežnega prenosa virusa SARS-CoV-2. Razširjeno testiranje lahko vključuje testiranje vseh posameznikov na isti enoti ali oddelku, kjer je bila oseba z okužbo SARS-CoV-2 ali celo testiranje vseh oseb v objektu (npr. testiranje vseh stanovalcev in zaposlenih v DSO).

3. Zdravstveni delavci z imunsko motnjo

Obravnava zdravstvenih delavcev s potrjeno okužbo s SARS-CoV-2, ki imajo imunsko motnjo*, se lahko razlikuje od zgornjih priporočil, o čemer presodi lečeči zdravnik.

V teh primerih upoštevajte navodila o trajanju izolacije bolnikov s COVID-19, ki jih je pripravil konzilij Klinike za infektivne bolezni in vročinska stanja UKCL in so vam bila posredovana s strani Ministrstva za zdravje. Čas trajanja izolacije je v teh primerih najmanj 20 dni od začetka bolezni oz. od prvega pozitivnega PCR testa; podrobnejša navodila so v zgoraj omenjenem dokumentu.

Priporočila-covid-19 Tomažič 16.10.2020.pdf

4. Smernice za zaposlene osebe - bolnike s covid-19, ki so ozdraveli in imajo v obdobju 3 mesecev po začetku bolezni covid-19 vztrajajoči ali ponovno pozitiven test PCR brisa nosno-žrelnega prostora

4.1. Brez simptomne osebe: v obdobju 3 mesecev po začetku bolezni covid-19 ni potrebno ponovno testiranje tudi ob pozitivni epidemiološki anamnezi.

4.2 Simptomatske osebe: če se pojavijo novi simptomi in znaki v obdobju 3 mesecev po začetku bolezni covid-19 in ne gre za drugo etiologijo, razmisli o ponovnem testiranju PCR brisa nosno-žrelnega prostora.

V primeru pozitivnega izvida je treba razmisliti o ponovni izolaciji, posebno pri vrednostih Ct < 30* in ob pozitivni epidemiološki anamnezi.

*na „Mikrobiološko napotnico“ je treba napisati, da prosimo za vrednost Ct, ker gre morda za re infekcijo.

Za ugotavljanje prisotnosti ali odsotnosti bolezni covid-19 ali ponovitve bolezni se ne sme uporabljati serološkega testiranja.

OBRAVNAVA IN TESTIRANJE STANOVALCEV DSO NA OKUŽBO S SARS-CoV

Pri stanovalcih DSO/SVZ je pomembno hitro prepoznavanje in obravnava obolelih.

Spremljajte bolezenske znake okužbe dihal: vročina, kašelj, sprememba kašlja, oteženo dihanje ali druge nespecifične spremembe zdravstvenega stanja.

Bodite pozorni na pojav vročine, izvajajte dnevno merjenje temperature pri vseh. Tudi pri novo sprejetih ali premeščenih uporabnikih bodite pozorni na te bolezenske znake.

Uporabnike, ki to zmorejo, prosite, da ob pojavu vročine, kašlja, težkega dihanja ali drugih bolezenskih znakov, takoj obvestijo osebje in uporabljajo kirurško masko.

Če se pojavi povišana telesna temperatura ali simptomi okužbe dihal, takoj začnite z izvajanjem ustaljenih postopkov za obvladovanje in preprečevanje okužb.

O dogodku takoj obvestite odgovornega (domskega) zdravnika in območno epidemiološko službo. Zdravnik oceni zdravstveno stanje obolelega in ukrepa po algoritmu.

1. TESTIRANJE STANOVALCEV S SIMPTOMI (npr. vročina, kašelj)

1.1 V primeru **pozitivnega rezultata** na SARS-CoV-2 pri stanovalcu z **znaki/simptomi akutne okužbe dihal/vročine** se odredi takojšnja izolacija ali kohortna izolacija (rdeča cona).

Ponovno testiranje stanovalcev v DSO/SVZ, dokler so v izolaciji ali kohortni izolaciji, ni smiselno.

Stanovalca lahko iz izolacije premestimo nazaj v sobo ali v stanovanjsko skupnost glede na potek bolezni in glede na potek bolezni in imunski status stanovalca:

Blaga/zmerna bolezen covid-19 (večinoma so to ambulantno vodeni bolniki, včasih pa so tudi hospitalizirani): **10 dni od začetka bolezni + 48 ur od normalizacije telesne temperature in začetka umirjanja simptomov in znakov***.

Huda bolezen covid-19: 20 dni od začetka bolezni + 48 ur od normalizacije telesne temperature in začetka umirjanja simptomov in znakov.

Kritično bolni/huda imunska motnja: 20 dni po začetku bolezni dvakrat v razmaku 24 ur odvzamemo bris nosno-žrelnega prostora in aspirat sapnice (v kolikor je bolnik intubiran/traheotomiran) na test PCR.

Ob negativnih izvidih bolnik ne potrebuje izolacije in ga lahko premestimo izven rdeče cone.

Če je test pozitiven, se odločimo glede na vrednost Ct: pri $> 30^{**}$ ne potrebuje izolacije, ob vrednosti Ct < 30 test ponavljamo na sedem dni.

1.2 V primeru **negativnega rezultata** stanovalca premestimo v enoposteljno sobo v sivo cono, kjer ostane do ozdravitve. Ko je asimptomatski opravimo še en test in če je ta negativen, se stanovalca lahko premesti nazaj v njegovo sobo ali v stanovanjsko skupnost.

Če je **izvid pozitiven** se ukrepa kot **pri 1.1.**

2. TESTIRANJE ASIMPTOMATSKIH STANOVALCEV

2.1 Asimptomatske stanovalce DSO/SVZ se testira, če so bili v tesnem stiku s potrjenim primerom COVID-19 (npr. bivanje v isti sobi, stanovanjske skupnosti). Testiranje se opravi takoj po tveganem stiku.

V primeru **pozitivnega rezultata** stanovalca premestimo v izolacijo ali kohortno izolacijo (rdeča cona) za obdobje **10 ali 20 dni** glede na **prisotnost imunske motnje**:

1. osebe brez hude imunske motnje: za **10 dni od prvega pozitivnega testa PCR** brisa nosno - žrelnega prostora.

2. osebe s hudo imunsko motnjo: za **20 dni od prvega pozitivnega testa PCR** brisa nosno-žrelnega prostora.

V primeru **negativnega rezultata** stanovalca premestimo v enoposteljno sobo v sivo cono. Stanovallec ostane izoliran v sobi. 7 dni se ga pozorno spremlja in nato ponovno testira:

- Če je test po preteku 7 dni negativen, se stanovallec vrne v svojo sobo ali stanovanjsko skupnost in se ga pojmuje kot negativnega.
- Če je rezultat testa po 7 dneh pozitiven, stanovalca premestimo v izolacijo ali kohortno izolacijo (rdeča cona) in ukrepamo kot pri pozitivnem stanovalcu.
- Če se v vmesnem času pojavijo znaki/simptomi akutne okužbe dihal, stanovalca obravnavamo po postopku za stanovalce z znaki/simptomi akutne okužbe dihal (kot zgoraj).

3. Smernice za stanovalce - bolnike s covid-19, ki so ozdraveli in imajo v obdobju 3 mesecev po začetku bolezni covid-19 vztrajajoči ali ponovno pozitiven test PCR brisa nosno žrelnega prostora

3.1. Brezsíptomne osebe: v obdobju 3 mesecev po začetku bolezni covid-19 ni potrebno ponovno testiranje tudi ob pozitivni epidemiološki anamnezi.

3.2 Simptomatske osebe: če se pojavijo novi simptomi in znaki v obdobju 3 mesecev po začetku bolezni covid-19 in ne gre za drugo etiologijo, razmisli o ponovnem testiranju PCR brisa nosno-žrelnega prostora.

V primeru pozitivnega izvida je treba razmisliti o ponovni izolaciji, posebno pri vrednostih Ct < 30* in ob pozitivni epidemiološki anamnezi.

*na „Mikrobiološko napotnico“ je treba napisati, da prosimo za vrednost Ct, ker gre morda za re infekcijo.

Za ugotavljanje prisotnosti ali odsotnosti bolezni covid-19 ali ponovitve bolezni se ne sme uporabljati serološkega testiranja.

Osebe z imunsko motnjo:

- prejemniki presadkov (čvrstih organov, krvotvornih matičnih celic),
- osebe, ki se zdravijo z glukokortikoidi in drugimi imunosupresivnimi zdravili,
- osebe, ki prejemajo biološka zdravila,
- osebe z rakavimi boleznimi,
- HIV/AIDS bolniki,
- osebe z odpovedjo ledvic (na hemodializi) in jeter (Child 3),
- osebe brez vranice oziroma s funkcionalno asplenijo,
- osebe s primarnimi imunskimi motnjami.

Viri:

Trajanje izolacije bolnikov s covid-19 prof. dr. Janez Tomažič, dr. med., v imenu konzilija Klinike za infekcijske bolezni in vročinska stanja, UKCL, Japljeva 2, 1525 Ljubljana

Recommended testing for asymptomatic individuals with known or suspected exposure to SARS-CoV-2 to control transmission; dostopno na spletu 5.8.2020: <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/testing-overview.html><https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/testing-overview.html>